

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาแผนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart

ระยะที่ 2 พัฒนาแผนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart

จากการศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจสภาพปัญหา ด้วยการสังเกต สทนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และบันทึกการประชุมกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 37 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน ผู้นำหมู่บ้าน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในระหว่างวันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2552 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล ก่อนการดำเนินการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบันทึกสนทนากลุ่ม คือ

1. งานวิชาการก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

- 1.1 ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากกว่านี้
- 1.2 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานวิชาการให้ชุมชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง
- 1.3 กิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนที่จัดขึ้นควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุน

2. งานงบประมาณก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

- 2.1 ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน
- 2.2 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์หรือรายงานการใช้งบประมาณให้ชุมชนทราบ

เพื่อความโปร่งใส

2.3 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์หรือประเมิน โครงการต่างๆที่ใช้งบประมาณ
อย่างต่อเนือง

3. งานบุคลากรก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย

3.1 โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่อยู่ในชุมชนมีส่วนในการจัด
การเรียนการสอน

3.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน
อย่างบูรณาการ

3.3 โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. งานบริหารทั่วไปก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

4.1 ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

4.2 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์หรือรายงานให้ชุมชนได้ทราบกิจกรรมต่าง ๆ ของ
โรงเรียนอย่างต่อเนือง

4.3 โรงเรียนควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักเรียนทุกภาคเรียน ดังแสดงใน
ตารางที่ 7-11

ตารางที่ 7 สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนชุมชนนาสีนวล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม ก่อนดำเนินการพัฒนา

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงาน 4 งาน	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	งานวิชาการ	2.59	0.56	ปานกลาง
2	งานงบประมาณ	2.05	0.60	น้อย
3	งานบุคลากร	2.22	0.70	น้อย
4	งานบริหารทั่วไป	2.52	0.67	ปานกลาง
โดยรวม		2.41	0.65	น้อย

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน
โดยรวมอยู่ในระดับ "น้อย" เมื่อพิจารณาพบว่า งานวิชาการ และบริหารทั่วไปอยู่ในระดับ
ปานกลาง ส่วนงานบุคลากร และงานงบประมาณอยู่ในระดับ น้อย

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียน ด้านงานวิชาการ ก่อนการดำเนินการพัฒนา

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน	2.87	0.75	ปานกลาง
2	มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.64	0.46	ปานกลาง
3	ร่วมให้ข้อเสนอแนะในสาระของหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้น	2.51	0.57	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมในการแสวงหาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.67	0.97	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.64	0.81	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และกีฬา	2.72	0.72	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์	2.85	0.42	ปานกลาง
8	มีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอนของครู	2.21	0.56	น้อย
9	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้โรงเรียนได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการนอกสถานที่ เช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการ	2.38	0.49	น้อย
10	เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบการรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.43	0.42	น้อย
โดยรวม		2.59	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบันทึกสนทนากลุ่ม งานวิชาการ

1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่านี้
2. โรงเรียนควรจะประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานวิชาการให้ชุมชนได้ทราบอย่างต่อเนื่อง
3. กิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนที่จัดขึ้นชุมชนควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือและสนับสนุน

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน ด้านงานงบประมาณ ก่อนดำเนินการพัฒนา

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงานงบประมาณ	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	มีส่วนร่วมในการวางแผนสรรงงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	2.07	0.74	น้อย
2	มีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน	2.37	0.63	น้อย
3	ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	2.01	0.51	น้อย
4	ร่วมดำเนินการและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ	1.98	0.49	น้อย
5	เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบการรายงานผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน	1.85	0.57	น้อย
โดยรวม		2.05	0.60	น้อย

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทั้ง 5 ข้อ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบันทึกสนทนากลุ่ม งานงบประมาณ

1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน
2. โรงเรียนควรจะประชาสัมพันธ์หรือรายงานการใช้งบประมาณให้ชุมชนทราบเพื่อความโปร่งใสในการบริหาร
3. โรงเรียนควรจะประชาสัมพันธ์หรือประเมิน โครงการต่างๆ ที่ใช้งบประมาณอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหาร โรงเรียน ด้านงานบุคลากร ก่อนดำเนินการพัฒนา

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงานบุคลากร	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้โรงเรียนคัดเลือกครูและบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่	2.26	0.53	น้อย
2	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โรงเรียนนำบุคลากรในท้องถิ่นเข้ามาช่วยในสาขาที่ขาดแคลน	2.13	0.67	น้อย
3	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้คณะครูและนักการภารโรงได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	2.47	0.84	น้อย
4	มีส่วนร่วมในการแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของครู	2.09	0.71	น้อย
5	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการนำบุคคลสถาบันต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.16	0.87	น้อย
โดยรวม		2.22	0.71	น้อย

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทั้ง 5 ข้อ

- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบันทึกสนทนากลุ่ม งานบุคลากร
1. โรงเรียนควรจะสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรที่อยู่ในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
  2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างบูรณาการ
  3. โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชน

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน ด้านงานบริหารทั่วไป ก่อนดำเนินการพัฒนา

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงานบริหารทั่วไป	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านแรงงานในการพัฒนาโรงเรียน	2.24	0.71	น้อย
2	มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	2.43	0.45	น้อย
3	มีส่วนร่วมในการเสนอแนะในการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	2.54	0.69	ปานกลาง
4	มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบข่าวสารส่งเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ	3.34	0.57	ปานกลาง
5	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนสิ่งของเพื่อสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น วันเข้าพรรษา วันแม่ และกีฬา เป็นต้น	3.08	0.64	ปานกลาง
6	มีส่วนร่วมในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด	2.74	0.63	ปานกลาง
7	มีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมเนียมโรงเรียนหรือข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2.44	0.76	น้อย
8	มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	2.12	0.53	น้อย
9	มีส่วนร่วมในการติดตามดำเนินงานแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	2.12	0.39	น้อย
10	พบครูประจำชั้นเพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการร่วมมือพัฒนานักเรียน	2.16	0.42	น้อย
โดยรวม		2.52	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการบันทึกสนทนากลุ่ม งานบริหารทั่วไป

1. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดสรรอนุญาตและแผนปฏิบัติของโรงเรียน
 2. โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์หรือรายงานให้ชุมชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. โรงเรียนควรแจ้งให้ชุมชนหรือผู้ปกครองให้ทราบพฤติกรรมของนักเรียน แต่ละรายบุคคลในด้านต่างๆ เพื่อจะนำข้อมูลในการแก้ไขและปรับปรุงต่อไป

4. โรงเรียนควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองของนักเรียนทุกภาคเรียน จากสภาพปัจจุบันปัญหาจึงได้กำหนด กิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาแผนการมีส่วนร่วม ในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล ในระยะที่ 2 ดังนี้

ระยะที่ 2 พัฒนาแผนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนชุมชนนาสีนวล โดยใช้ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart

การสะท้อนผลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน ระยะที่ 2 ผลการดำเนินการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวิจัยในระยะที่ 2 ได้นำ ข้อบกพร่องของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน คือ กรรมการสถานศึกษาบางคน ไม่มีเวลาที่เพียงพอที่จะเสียดลมาช่วยการศึกษา ไม่มีคำตอบแทนให้กับ วิทยากร การส่งเสริมให้วิทยากรเข้ารับการอบรมด้านวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการระดมทรัพยากรเพื่อการลงทุนด้านการศึกษา เช่น การใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน จำเป็นต้องมีการระดมสมอง เพื่อหาแนวทางวิธีการมาร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไป โดยใช้กลยุทธ์ ดังนี้

1. การศึกษาดูงาน

ผู้วิจัยได้ร่วมปรึกษาและวางแผนร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ให้มีกิจกรรมการศึกษาดูงาน ในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการพัฒนาโดยการศึกษาดูงาน มี ดังนี้

1.1 การปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในครั้งก่อนที่จะมีการประชุมปฏิบัติการได้มติในแนวทางที่จะทำการพัฒนาอยู่สามประการ คือ ซึ่งการศึกษาดูงาน เป็นหนึ่งในสาม จากการประชุมปฏิบัติการและอันดับสุดท้าย คือ การดำเนินกิจกรรมระดม ทรัพยากรโดยจัดผ้าป่าการศึกษา ดังนั้น การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติร่วมกันจึงได้กำหนดขึ้นโดย มีผู้วิจัยกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นตัวแทนครู ได้ติดต่อประสานงาน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ เวลาและ กิจกรรมให้โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย ทราบซึ่งตรงกับวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2553

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันที่สำคัญคือ เพื่อปลูกจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาตลอดจนชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้สามารถนำมาเป็นแนวปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

บรรยากาศในการศึกษาดูงานในวันนั้นกลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 37 คน ได้เข้าห้องประชุม เพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันกับคณะครู บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์ ที่มาให้การต้อนรับ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูบางส่วนและผู้ปกครอง นักเรียนบางส่วน กิจกรรมการแนะนำตัวจากแต่ละโรงเรียนเสร็จสิ้นลงจึงได้มีการกล่าวนำเพื่อให้รายละเอียดในโรงเรียนซึ่งเป็นข้อมูลผลของการบริหารจัดการทุกอย่างในโรงเรียน จากนั้นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้เข้าเยี่ยมชมห้องสื่ออุปกรณ์การสอน โดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา โดยการร่วมจัดทำผ้าป่า ทำให้ได้คอมพิวเตอร์จำนวนมาก การให้ข้อมูลของโรงเรียนด้านต่าง ๆ คือ ผู้บริหาร และครู วิชาการ โดยร่วมกันเป็นวิทยากรบรรยาย ตอบคำถาม แนะนำช่องทาง อธิบายวิธีการที่โรงเรียนเข้ามาถึงจุดนี้ การศึกษาดูงานโดยการสนทนา ชักถาม อธิบาย ตลอดจนดูเพิ่มภาพ เพิ่มผลงานจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ผ่านพ้นไป ผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์ ได้เสนอแนะให้โรงเรียนชุมชนนาสีนวน ดำเนินการระดมทรัพยากรจากชุมชนในการสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการ โดยการจัดทำผ้าป่าการศึกษาในรูปแบบที่ได้ศึกษาในวันนี้ ดังนั้นกิจกรรมการศึกษาดูงาน จึงจบลงด้วยการชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนา โรงเรียนภายใต้การสนับสนุน ของชุมชน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นวีดิทัศน์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายของ โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์ ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่ต้องร่วมมือกับชุมชนหลาย ๆ รูปแบบ หลังจากนั้นมีการรับประทานอาหารที่เขียงร่วมกัน

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลขณะศึกษาดูงาน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การสังเกตได้สังเกตวิทยากรของ โรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์ ขณะบรรยาย สนทนาให้ข้อมูลและสังเกตกลุ่มผู้ร่วมศึกษาวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล แบบสังเกตที่นำมาใช้เป็นชุดเดียวกันกับการประชุมปฏิบัติการ ส่วนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลพิบูลย์รักษ์ คือ ครูวิชาการที่ทำหน้าที่วิทยากร ให้ข้อมูลขณะศึกษาดูงานและทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยบางคน ดังนั้นกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลในกิจกรรมการศึกษาดูงานมีขึ้นในขณะที่ศึกษาดูงาน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองและในบางรายการ เช่น การเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เป็นตัวแทนครูใน โรงเรียนชุมชนนาสีนวนได้ช่วยสัมภาษณ์ด้วย

“...เมื่อคืนผมนอนไม่หลับ ตื่นเต้นจัง จะได้ไปศึกษาดูงาน...”

(ผู้แทนผู้ปกครอง. 6 มกราคม 2553 : การสัมภาษณ์)

“...ถ้าพวกเราทุกคนร่วมมือร่วมใจกันหาทุนให้โรงเรียน เชื่อว่าโรงเรียนของเราก็ทำได้เหมือนเขา...”

(ผู้แทนศิษย์เก่า. 6 มกราคม 2553: การสัมภาษณ์)

“...ถ้าไม่มาดูเขา เราก็คงไม่รู้จักทิศทางการดำเนินงานในเรื่องนี้เหมือนกัน...”

(ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 6 มกราคม 2553: การสัมภาษณ์)

1.3 ผลของการศึกษาดูงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนำผลการศึกษา

ดูงานมาพิจารณาาร่วมกันในเรื่องที่สามารถประยุกต์ใช้ในโรงเรียนชุมชนนาสีนวลประสพการณ์ตรงที่ได้สัมผัสได้ซักถาม ได้สนทนาแลกเปลี่ยนแนวความคิดที่ได้จากการศึกษาดูงาน คือการทำผ้าป่าระดมทุนหาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ลดจนการพัฒนาปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ทราบแนวทาง รูปแบบ หลักการ โดยการซักถามผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย และซักถามกรรมการสถานศึกษาบางคน ดังนั้นการศึกษาดูงาน โรงเรียนอนุบาลพยัคฆภูมิพิสัย จึงเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ทุกคนเห็นพ้องต้องกันว่าเราต้องสามารถทำได้เหมือนกัน

2. การประชุมแบบมีส่วนร่วม

ในการประชุมแบบมีส่วนร่วม เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2553 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือในเรื่องการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรจำนวน 2 คน คือ นายมงคล แก้วพะเนาว์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และ นายสุทธีพันธ์ ยศพล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมะขามโนนสง่า มาเป็นวิทยากรให้การอบรม และกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบการอบรม มีการกำหนดกรอบเนื้อหาที่จะจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรมและกำหนดกิจกรรมในการอบรม ตามกรอบเนื้อหา คือ 1)ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 3)รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 5)การบริหารโรงเรียนนิติบุคคล 6)การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 7)กิจกรรมกลุ่มการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริงในโรงเรียน เมื่อดำเนินการวางแผนเสร็จแล้ว ได้ประชุมชี้แจงการดำเนินงานพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยรับทราบ และขอความอนุเคราะห์วิทยากรมาให้การประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจและสร้างทักษะการปฏิบัติงาน ผลจากการสังเกต

ผู้เข้าร่วมวิจัย โดยสรุปพบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้แสดงออกถึงการพัฒนาตนเองมากขึ้นทุกด้าน มีการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็น และซักถาม วิทยากรกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีการร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติ โครงการ ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนของครู มีส่วนร่วมในการรับทราบรายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนผลการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความตระหนักมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า การนำชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนรู้ แนวทางการเชิญวิทยากรเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษา การร่วมมือกันในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติโครงการและกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การร่วมมือกันในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การมีส่วนร่วมในการแนะแนวการปฏิบัติงานของครู การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการลงทุนด้านการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

“...การประชุมครั้งนี้ ทำให้รู้ถึงความร่วมมือกันของโรงเรียนและชุมชนเป็นอย่างดี และควรรู้ว่าจะทำอย่างไรจึงจะทำให้โรงเรียนของชุมชนเกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น...”

(นายกอบต. 3 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมครั้งนี้ทำให้รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองที่จะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(กรรมการสถานศึกษา. 3 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมครั้งนี้ ได้แนวคิดที่ดีมากในการนำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยากให้มีการประชุมร่วมกันบ่อยๆ...”

(ครูวิชาการ. 3 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...การประชุมครั้งนี้ได้สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ดียิ่งขึ้น เพราะทุกคนได้แนวคิดในการจัดกิจกรรมร่วมกัน...”

(ผู้นำชุมชน. 3 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

ผลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน โดยการใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้าร่วมวิจัย

มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น
 ทุกงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงาน
 บริหารงานทั่วไป มีความพึงพอใจการมีส่วนร่วมกลุ่ม มีการเสนอข้อคิดเห็นการแสดงออกถึง
 การเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยสามารถแสดงต่อที่ประชุม
 มีการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เพราะได้เรียนรู้แบบอย่าง
 และประสบการณ์จริง และได้ร่วมมือกันจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง
 ในโรงเรียน และได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

3. การจัดกิจกรรมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อระดมทรัพยากรทั้งที่เป็น
 ตัวเงิน กำลังคน วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมดังนี้

3.1 กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติจัดขึ้นในวันที่ 13 มกราคม 2553 โดยมีวัตถุประสงค์
 เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน และเพื่อระดมทุน วัสดุ อุปกรณ์ มาสนับสนุนการพัฒนา
 กิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมการแสดงของนักเรียนและของชุมชน ในโอกาสเดียวกัน
 ก็ขอรับบริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์ด้วย ซึ่งได้รับการสนับสนุนพอสมควร คณะครู และคณะกรรมการ
 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานได้ประชุมปรึกษาหารือและตกลงร่วมกันว่าควรนำเงินที่ได้จากการบริจาคไป
 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้แก่ การจัดทำบ่อซีเมนต์เลี้ยงปลาอุกและโรงเรือนเลี้ยงไก่และการนำภูมิ
 ปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียน ได้แก่ การสานสวิง การสานแห
 กำหนดวันดำเนินการให้วันที่ 30-31 มีนาคม 2553 เพราะนักเรียนสอบเสร็จแล้วและอยู่ในช่วงจะ
 สิ้นปีภาคเรียนอีกด้วย ชาวบ้านมีเวลาว่างจากการเก็บเกี่ยวข้าว โดยได้รับการประสานความ
 ร่วมมือจากนายบุญสง เสนาโนฤทธิ ผู้นำชุมชน ซึ่งกิจกรรมที่ได้ดำเนินการได้รับความร่วมมือจาก
 ช่างภายในหมู่บ้านร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนและกลุ่มแม่บ้านที่ร่วมบริจาคข้าวปลาอาหารมาจัดทำ
 เพื่อเลี้ยงแรงงาน ดังตัวอย่าง การสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ต่อไปนี้

“...โรงเรียนควรจัดงานวันเด็กทุก ๆ ปี หรือในวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อเด็กจะได้แสดงออก...”

(ผู้ปกครอง. 13 มกราคม 2553 : การสัมภาษณ์)

“...ผู้ปกครอง ชาวบ้าน เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมของลูกหลาน...”

(ผู้แทนผู้ปกครอง. 13 มกราคม 2553 : การสัมภาษณ์)

“...โรงเรียนได้ให้เด็กได้แสดงออก ให้บริการชุมชน และชุมชนได้ร่วมบริจาค เป็นการ
 ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาโรงเรียน...”

(ผู้แทนผู้ปกครอง. 13 มกราคม 2553 : การสัมภาษณ์)

3.2 กิจกรรมระดมทรัพยากร โดยการทอดผ้าป่าการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมทุนในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์และปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีความเข้าใจในการจัดการศึกษายุคปัจจุบันคิดว่าไม่มีงบประมาณได้ให้ข้อเสนอแนะว่าทางโรงเรียนควรขี้มเงินกองทุนหมู่บ้านมาใช้ดำเนินการก่อน จำนวน 30,000 บาท ส่วนคณะครูและกรรมการดำเนินงาน ที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ให้ช่วยกันประสานงานกับศิษย์เก่าที่ทำงานอยู่ต่างจังหวัด ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีจิตศรัทธาจะเป็นเจ้าภาพและร่วมบริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ในครั้งนี้ด้วย

ผลการดำเนินกิจกรรมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พบว่า กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ โรงเรียนได้ดำเนินการร่วมกับชุมชน จนประสบผลสำเร็จและได้รับเงินบริจาคตลอดจน วัสดุ อุปกรณ์จากชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การจัดทำโปสเตอร์ แผ่นป้าย หนังสือนานาชาติ ศาลาธรรมะ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น จนนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้สร้างความพึงพอใจให้กับ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนตลอดจน คณะครู นักเรียนโรงเรียนชุมชนนาสีนวลเป็นอย่างมาก แต่จำนวนเงินมีจำกัดไม่เพียงพอในการพัฒนาการศึกษา จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าการศึกษา ในระยะที่ 2 โดยกำหนดทอด ในวันที่ 15 มีนาคม 2553 ได้ประสานงาน กับศิษย์เก่ารุ่นต่าง ๆ ที่ไปทำงานต่างจังหวัด คณะครูประสานงานกับญาติพี่น้องที่มีจิตศรัทธา จะร่วมบริจาค ทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาก็ด้วย ซึ่งมีผล ต่อการสัมภรณ์ ดังนี้

“...โรงเรียนเรางบประมาณไม่เพียงพอ ถ้าผู้ปกครองไม่ช่วยกันแล้วใครเขาจะมาช่วย...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิ. 20 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...ผมขอของผ้าป่า 100 ซอง จะนำไปให้เพื่อน ๆ ญาติพี่น้อง และเพื่อนร่วมงานผมอยากถมดินยกระดับสนามฟุตบอลให้สูงขึ้นเพราะน้ำท่วมในฤดูฝน...”
(อบต. นาสีนวล. 20 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

“...แม่บ้านของผมจะบริจาคโต๊ะชุดโซฟาให้โรงเรียน จำนวน 1 ชุด ไว้สำหรับต้อนรับแขกผู้มาเยือน...”
(ผู้แทนครู. 20 มกราคม 2553 : สัมภาษณ์)

4. การประชุมปฏิบัติการ

ได้ดำเนินการสนทนากลุ่มตามแผนที่กำหนดไว้ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2553

เวลา 09.00 น. ณ หอประชุมโรงเรียนชุมชนนาสีนวล มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ 8 กลุ่มสาระ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบล และผู้วิจัยในฐานะผู้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ได้ช่วยกันนำเสนอข้อมูล ความจำเป็นเร่งด่วน สภาพ ปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน ข้อเสนอจากการประชุมผู้ปกครอง คือการเชิญวิทยากรเข้ารับการฝึกอาชีพเพิ่มเติม และการระดมทรัพยากรเพื่อการลงทุนการศึกษาให้โรงเรียนทำหนังสือขอบริจาคจากผู้ปกครองและผู้มีจิตศรัทธาโดยมีการเขียนโครงการ การจัดผ้าป่าการศึกษา โดยให้รายละเอียด ความจำเป็น และชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ผลจากการดำเนินการ ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ ชี้แจงเหตุผล และความจำเป็นให้แก่ผู้ปกครองที่มีข้อสงสัย รับทราบ จนสามารถได้รับเงินบริจาค จำนวน 198,605 บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นแปดพันหกร้อยห้าบาทถ้วน) และนำเงินมามอบให้ โรงเรียนในวันที่ 13 เมษายน 2553 เพื่อใช้ในการศึกษา ชื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ จำเป็นให้กับโรงเรียนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

“...ผมเต็มใจที่จะหาเงินมาส่งเสริมสนับสนุนกับทางโรงเรียนเพื่อที่เด็กจะได้มีความรู้มา พัฒนาชุมชนของเรา...”

(กรรมการสถานศึกษา, 14 กุมภาพันธ์ 2553 : สัมภาษณ์)

“...ประธานศิษย์เก่าที่ทำงานต่างจังหวัดทางงบประมาณสนับสนุนทางโรงเรียน...”

(นายก อบต. นาสีนวล, 14 กุมภาพันธ์ 2553 : สัมภาษณ์)

“...งบประมาณจะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดีแก่

บุตรหลาน.....”

(ผู้แทนครู, 14 กุมภาพันธ์ 2553 : สัมภาษณ์)

ผลการประชุม สังเกตพฤติกรรมของผู้มีส่วนร่วมวิจัยในระหว่างการดำเนินการเชิญ วิทยากร ที่มีความรู้ ความสามารถมาช่วยสอนวิชาพื้นฐานที่ตนเองมีความถนัดให้กับนักเรียนและ การจัดระดมทุนทรัพย์ ได้สังเกตการณ์ปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่าให้ความสนใจและให้ ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและการประสานเป็นอย่างดี ได้แสดงออกถึงการพัฒนาตนเองมาก ขึ้นทุกด้าน มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อพิจารณาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกงาน ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนชุมชนนาสีนวล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 หลังดำเนินการพัฒนา โดยรวม

ข้อ	การมีส่วนร่วมการบริหารงาน 4 งาน	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1	งานวิชาการ	3.91	0.69	มาก
2	งานงบประมาณ	3.47	0.65	มาก
3	งานบุคลากร	3.78	0.55	มาก
4	งานบริหารงานทั่วไป	4.19	0.63	มากที่สุด
โดยรวมการบริหารงานทั้ง 4 งาน		3.93	0.64	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน หลังดำเนินการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานวิชาการ งานงบประมาณและงานบุคลากรอยู่ในระดับมาก ส่วนงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงได้จัดประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลการประเมินการปฏิบัติงาน เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2553 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้มาประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลการประเมินการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมของการปฏิบัติงานการนำวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอน และการหารายได้โดยการระดมทุนทรัพย์ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำหมู่บ้าน นายกองค้การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีการพัฒนาการมีส่วนร่วมมากขึ้น ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุมมากขึ้น ให้ความร่วมมือ ในการวางแผนการจัดกิจกรรม ทุกกิจกรรม อีกทั้งยังได้เผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหวให้ชุมชนได้รับทราบ เชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุมชนนาสีนวล อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ในการเสาะแสวงหาวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอนในโรงเรียน ระดมสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาขาอาชีพ ซึ่งเป็นผลจากการส่งเสริมวิทยากรที่มีความสนใจเข้ารับการอบรม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวลเป็นผู้สนับสนุนเงินทุนด้านอาชีพ และการระดมทุนโดยบริจาคเงินช่วยเหลือโรงเรียนเป็นอย่างดี